

Sammanträde torsdagen den 26 mars 2015, kl. 18.00-20.25

Plats: Älvsjö medborgarkontor, Älvsjö stationsgata 21, Älvsjö

BESLUTANDE

Ledamöter

Majvi Andersson (S) ordf
Johan Nilsson (M) vice ordf
Bo Sehlin (S)
Güler Alici (S)
Andreas Lind (S)
Viktor Morawski (MP)
Maria Christiernin (MP)
Torbjörn Erbe (M)
Helena Stenbeck Nilsson (M)
Hans Breismar (M)
Jan Bressler (FP)
Evy Kjellberg (C)

Tjänstgörande ersättare

Mikael Haapa-aho (S)

ÖVRIGA NÄRVARANDE

Ersättare

Malin Hammarström (S), Holger von Fircks (MP), Lovisa Karlsson Kjellin (MP), Anna Göthner (Fi), Matilda Berg Pulls (M), Birgitta Stjärneback (M), Olle Andretzky (M), Sverker Sundmark (M), Inger Swahn (FP), Camilla Sarfors (KD)

Tjänstemän

Göran Sjödin, tf. stadsdelsdirektör, § 1-30, Ingela Kristiansson, § 1-25, ekonomichef, Eva Frykler, verksamhetsområdeschef, § 1-25,29, Elisabeth Carlö, kommunikatör, § 1-25, Pål Tennek tf. avdelningschef, § 1-25,29, Carin Berg, nämndsekreterare, § 1-30, Susanne Lamberg och Marina Förström, upphandlare från serviceförvaltningen, § 29

Personalföreträdare

Nicoline Isakson, Vision och Bo Samuelsson, Lärarförbundet

Dag för justering

2015-03-30

Utses att justera

Majvi Andersson (S) och Johan Nilsson (M)

Ordförande

.....

Vice ordförande

.....

Sekreterare

.....

Paragraf nr § 1- 30

Varav slutet sammanträde § 26-30

Omedelbar justering § 15, 27-29

Antal blad 51

Öppen frågestund

Före sammanträdet var det öppen frågestund och allmänheten fick tillfälle att ställa frågor och lämna synpunkter till nämndens ledamöter och ersättare.

---

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Vice ordförande Johan Nilsson (M) utsågs att tillsammans med ordföranden Majvi Andersson (S) justera protokollet.

Tid för justering: måndag 30 mars 2015

---

§ 2

Upprop

Upprop förrättades och tjänstgöringslistan fastställdes. Närvaron redovisas i protokollet.

Malin Hammarström (S) och Lovisa Karlsson Kjellin (MP) har invalts som nya ersättare i nämnden och hälsades välkomna. Andreas Lind (S) har utsetts som ledamot istället för ersättare.

---

§ 3

Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställdes utan ändringar.

---

§ 4

Anmälan av föregående protokoll

Anmäldes att protokoll 2015-02-12 justerats den 17 februari.

---

§ 5

Anmälan av medborgarförslag om upprustning av parker i Älvsjö

Dnr 1.2.4.76-2015

Beslut

- Stadsdelsnämnden överlämnar medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

Ärendet

Till Älvsjö stadsdelsnämnd har inkommit ett medborgarförslag från Solberga Bollklubb angående upprustning av parker i Älvsjö. I skrivelsen hänvisas till ärendet om parkinvesteringar som togs upp i nämnden den 12 februari och innebär ett positivt lyft för Solberga.

Klubben pekar på behovet av platser för spontanidrott för barn och ungdomar och önskar en upprustning av grusplaner i Apelsinparken samt ytterligare en i Solberga.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2014-03-04.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

---

§ 6

Långbro park- utegym och asfaltering av gångstråk - svar på två medborgarförslag

Dnr 1.2.4.459-2014 och 1.2.4.460-2014

Beslut

1. Stadsdelsnämnden tillstyrker förslaget till asfaltering av gångstråk i Långbro park.
2. Stadsdelsnämnden tillstyrker förslaget till ytterligare ett utegym i Älvsjö om utrymme finns i investeringsbudgeten. Placeringen kommer att utredas.

Ärendet

Stadsdelförvaltningen har uppmärksammat problemet med tillgänglighet på tre grusbelagda gångvägar i Långbro park, och nämnden har därför sökt tillgänglighetsmedel för dessa.

Stadsdelförvaltningen ställer sig positiv till att genomföra förslaget om ytterligare ett utegym i Älvsjö om utrymme finns i investeringsbudgeten. Beräknad kostnad för ett utegym är ca 180.000 kronor. Förvaltningen kommer att se över lämpliga placeringar av utegym i samband med att Älvsjös parkplan uppdateras under 2015.

Stadsdelförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-03-03.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

---

§ 7

Svar på medborgarförslag om Långsjön – ny brygga, hopptorn och utegym

- svar på två medborgarförslag

Dnr 1.2.4.437 och 1.2.4.439-2014

Beslut

1. Stadsdelsnämnden tillstyrker förslaget till ny brygga vid Herrängens gård om utrymme finns i investeringsbudgeten.
2. Stadsdelsnämnden tillstyrker förslaget till ytterligare ett utgym i Älvsjö om utrymme finns i investeringsbudgeten. Placeringen kommer att utredas.
3. Stadsdelsnämnden avslår förslaget till hopptorn.

Reservation från Johan Nilsson m.fl. (M), Jan Bressler (FP) och Evy Kjellberg (C).

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen är positiv till förslagen om en ny längre brygga vid Herrängens gård, respektive ett utegym i närheten av Långsjön. Kostnaderna beräknas till 200 tkr respektive 180 tkr. Förvaltningen föreslår att förslagen genomförs om utrymme finns i investeringsbudgeten. Förvaltningen kommer att se över lämpliga placeringar av utegym i samband med att Älvsjös parkplan uppdateras under 2015.

Stadsdelsförvaltningen kan av säkerhetsskäl inte ställa sig bakom förslaget om ett hopptorn i Långsjön. Enligt Svenska livräddnings-sällskapetets riktlinjer är sjön inte tillräckligt djup.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-03-03.

Förslag till beslut (M) (FP) (C) med ersättaryttrande (KD)

Johan Nilsson m.fl. (M), Jan Bressler (FP) och Evy Kjellberg (C) yrkade bifall till eget förslag till beslut enligt följande. Ersättaren Camilla Sarfors (KD) anmälde att hon skulle bifallit framlagt förslag till beslut om hon varit tjänstgörande.

1. Att bifalla förvaltningens förslag till beslut,
2. Att förvaltningen får i uppdrag att frigöra tillämpliga investeringsmedel införande av ny brygga och ett utegym.

Alliansen i Älvsjö Stadsdelsnämnd ställer sig mycket positiva till medborgarförslaget om ny brygga, hopptorn och utegym vid Långsjön. Att ett hopptorn inte kan inrättas av säkerhetsskäl har vi stor förståelse för. Däremot är vi mycket angelägna om att anlägga en ny brygga vid Herrängens Gård samt att inrätta ett ytterligare utegym.

Förvaltningen skriver i sitt svar att åtgärderna kan genomföras ”om utrymme finns i investeringsbudgeten”. Vi önskar att förvaltningen gör sitt yttersta för att skapa ett sådant utrymme, och vid behov undersöker möjligheten för extra budgettilldelning. Vi tycker det i sammanhanget är en liten kostnad för en förhållandevis stor kvalitetshöjning och vill se att det redan nu ställs ekonomiska medel till förfogande för genomförande av åtgärderna.

Beslutsgång

Ordförande yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden ställde förslagen mot varandra och förklarade att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

---

§ 8

Samlad träning i Älvsjöspåret - svar på medborgarförslag

Dnr 1.2.4.461-2014

Beslut

- Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på medborgarförslaget.

Ärendet

Älvsjö stadsdelsnämnd överlämnade 2014-12-18 ett medborgarförslag till förvaltningen för beredning. Medborgarförslaget innehåller önskemål om att en eller två gånger i veckan anordna för en grupp att springa tillsammans i Älvsjöskogen. Förslaget innebär att det ska anordnas under en bestämd tid så att det är många som springer i spåret samtidigt.

Förvaltningen menar att det i anslutning till Älvsjö AIK Fritids löparträning för kvinnor och Orienteringsklubben Älvsjö Örbys löparträning i Älvsjöskogen finns möjligheter att delta i det som föreslås i medborgarförslaget.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-03-06.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

---

§ 9

Skyltar i Älvsjöspåret - svar på medborgarförslag

Dnr 1.2.4.438-2014

Beslut

- Stadsdelsnämnden tillstyrker förslaget om skyltar i Älvsjöspåret.

Reservation från Johan Nilsson m.fl. (M), Jan Bressler (FP) och Evy Kjellberg (C) till förmån för eget förslag till beslut.

Ärendet

Förslaget innebär att skyltar sätts upp i Älvsjöskogens två motionsspår för att motionärer ska kunna orientera sig på de olika spåren. Stadsdelförvaltningen ställer sig positiv till att genomföra förslaget, som en del av upprustningen av Älvsjöskogen inför bildandet av naturreservat.

Stadsdelförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-03-03.

Förslag till beslut (C)(M)(FP) med ersättaryttrande (KD)

Evy Kjellberg (C) yrkade bifall till eget förslag till beslut enligt nedanstående. Johan Nilsson m.fl. (M) och Jan Bressler (FP) anslöt sig till Evy Kjellbergs förslag till beslut. Ersättaren Camilla Sarfors (KD) anmälde att hon skulle bifallit framlagt förslag till beslut om hon varit tjänstgörande.

- att bifalla förvaltningens förslag till beslut
- att dessutom uppdra åt förvaltningen att se över hela problematiken med skyltar i och utanför Älvsjöskogen enligt nedan och komma med förslag och en plan för genomförande

Det är glädjande att detta medborgarförslag tar upp mitt tidigare förslag som bl.a. förts fram i ett särskilt uttalande i Älvsjö SDN 2014-08-28, Älvsjöskogen, förslag till naturreservat – remiss från exploateringskontoret.

I uttalandet tar jag även upp att grillplatserna bör namnges. Att vissa platser namnges gör t.ex. att räddningstjänst lättare och snabbare kan nå fram vid olycka/brand. Nedan några citat från dokumentet som dessutom kan ligga till grund för utredning och förslag till åtgärd.

* ”De större stigarna samt grillplatserna bör namnges. Några förslag skulle kunna vara Myrstigen, Storskogsstigen, Spårstigen,

Farmenstigen, Grodstigen, Vårgårdastigen, Dansbanestigen, Spejarstigen samt Thorénstigen. En tävling kan utlysas om vilka namn stigarna ska ha.” (...stigen kan naturligtvis bytas ut till –spåret)

* ”Ett skärmtak, bänkar och bord vid de röda bodarna skulle bli en trevlig samlingspunkt för t.ex. förskolegrupper. Information om naturreservatet och en allmän anslagstavla kan även förläggas till detta område”.

* ”I Älvsjöskogen har det funnits skyltar med kulturhistorisk text och bild av tecknaren och Älvsjöprofilen Ingvar Thorén. I dag finns bara några kvar. Skyltarna bör kompletteras och rustas upp och finnas väl synliga i reservatet”.

* ”Naturreservatet Älvsjöskogen bör även förses med välkommande skyltar vid entréerna till skogen men även vid Älvsjö torg och resecentrum så att det blir lätt att hitta till reservatet”

* ”Redan i dag är det inte tillåtet att låta hundar springa lösa i Älvsjöskogen och så bör det förbli även i fortsättningen. En hundrastgård bör inrättas t.ex. bakom Älvsjö AIK-stugan”

Då efterlevnaden av detta beslut är mycket lågt bör fler skyltar sättas upp vid entréerna och/ eller på den kommande anslagstavlan. De okopplade hundarna utgör en fara för de vilda djuren samt besökare som många gånger känner olust och otrygghet i skogen, när hundar kommer springande emot dem.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden ställde förslagen mot varandra och förklarade att nämnden bifallit förvaltningens förslag.

Votering begärdes. Ja-röst avlämnas för förvaltningens förslag. Nej-röst avlämnas för (C)(M)(FP)-förslaget. Vid voteringen avlämnades 7 ja-röster och 6 nej-röster enligt följande.

Ja-röster avlämnades av Majvi Andersson (S), Bo Sehlin (S), Güler Alici (S), Andreas Lind (S), Viktor Morawski (MP), Maria Christiernin (MP) och Mikael Haapa-aho (S).

Nej-röster avlämnades av Johan Nilsson (M), Torbjörn Erbe (M), Helena Stenbeck Nilsson (M), Hans Breismar (M), Jan Bressler (FP) och Evy Kjellberg (C).

Ordföranden förklarade att nämnden beslutat bifalla förvaltningens förslag. Johan Nilsson m.fl. (M), Jan Bressler (FP) och Evy Kjellberg

(C) reserverade sig mot beslutet.

---

§ 10

Underlag för budget 2016 med inriktning 2017 och 2018 för Älvsjö stadsdelsnämnd

Dnr 1.2.1.101-2015

Beslut

- Stadsdelsnämnden godkänner underlag för budget 2016 med inriktning för 2017 och 2018 samt överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Reservation från Johan Nilsson m.fl. (M), Jan Bressler (FP) och Evy Kjellberg (C) till förmån för egna förslag till beslut.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen har upprättat förslag till budget 2016 med inriktning för 2017 och 2018 för Älvsjö stadsdelsnämnd.

Förslag till beslut (M)

Johan Nilsson m.fl. (M) yrkade bifall till eget förslag till beslut enligt följande.

1. Stadsdelsförvaltningens förslag till beslut avslås.
2. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en flerårsbudget i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Moderaternas budgetreservation i kommunfullmäktige.
3. Därutöver anförs följande.

Moderaterna vill fortsätta att genomföra satsningar på stadsdelsnämndens kärnverksamheter; äldreomsorg, förskola och social omsorg. Inom dessa verksamheter måste kvalitetsarbetet fortgå och nya arbetssätt och metoder provas i syfte att stärka kvaliteten för den enskilde brukaren. I majoritetens förslag till flerårsbudget finner vi ett antal sådana satsningar som vi ställer oss bakom.

Vi tycker att ovanstående områden är de allra viktigaste och de går före vissa onödiga och meningslösa satsningar som majoriteten presenterar i sin flerårsbudget. Bland dessa hör att utveckla arbetet med inkluderings- och demokratifrågor. Satsningar på demokrati bör, om det behöver göras, ske från staden centralt och är för dyrt och svårt att driva på stadsdelsnivå. Vidare ser vi inte på vilket sätt nedlagt arbete på genusbudgetering kommer att utveckla verksamheten, och vi tror att det finns andra områden än inkluderingsfrågor som är viktigare att genomföra en utbildningsatsning för stadsdelens medarbetare i.

Majoritetens ambition att driva en egen hemtjänst och larmmottagning är enormt kostnadsdrivande vilket går ut över all övrig verksamhet. Det framgår även av majoritetens flerårsbudget att detta kan påverka möjligheten till en budget i balans vilket vi tycker är mycket anmärkningsvärt och ett allvarligt sätt att sköta ekonomin på. Vi finner inte heller svar på hur majoriteten tänker effektivisera verksamheten för att på så sätt få balans i ekonomin.

Moderaterna saknar i stället satsningar kring andra stora områden som definitivt är utmaningar att bära inför framtiden. Alldeles nyligen gick att läsa¹ hur missbruket ökar i Älvsjö. Moderaterna tycker det är viktigare att driva frågor kring ett ökat missbruk än principen att det ska finnas en kommunalt driven hemtjänst!

Utöver ovanstående vill Moderaterna också genomföra satsningar på ökad trygghet i vårt närområde, på en fortsatt utbyggd kollektivtrafik samt regionalståg som stannar i Älvsjö, på en ren och fin utomhusmiljö och på bättre parkeringsmöjligheter i Älvsjö centrum t.ex. genom ett parkeringsgarage. Inom miljöområdet vill vi verka för att minska energianvändningen ytterligare i stadsdelens verksamhetslokaler samt underlätta för Älvsjöborna att göra klimatsmarta val i vardagen, exempelvis genom att välja cykel och kollektivtrafik före bil. En åtgärd kan därför vara fler cykelbanor i vårt område. Att den borgerliga alliansen lagt grunden för Älvsjöskogens naturreservat är något vi i Älvsjö kan vara stolta över och satsningar kring naturreservatet och dess nyttjande bör genomföras. Älvsjö bör också kunna ligga i framkant när det gäller så kallad urban odling.

Eftersom antalet ungdomar ökar i området stöder Moderaterna förslaget att Ungdomens Hus behöver större och mer ändamålsenliga lokaler. I det korta perspektivet behöver nuvarande lokaler en enklare upprustning. Vi tror att det är bättre att samla resurserna till *en* mötesplats med hög kvalitet och brett utbud av aktiviteter, än att försöka skapa fler mötesplatser i stadsdelen.

Vi kan också konstatera att Älvsjö växer som aldrig förr och vi kommer att få många fler invånare de närmaste åren. I takt med detta är det också viktigt att all form av samhällsservice utvecklas. Moderaterna tycker att stadsdelsnämnden ska samverka mer med näringslivet för att föra en dialog om hur stadsdelen kan utvecklas på bästa sätt.

Vi Moderater är övertygade om att vi kan genomföra våra prioriterade satsningar, och därmed öka medborgarnas nöjdhet med den

kommunala servicen, utan att för den sakens skull behöva höja skatten för vanliga löntagare. Den rödgröna majoriteten slösar bort den genomförda skattehöjningen på onödiga prestigeprojekt som inte gör Stockholmarna varken nöjdare eller gladare.

¹ Rapport om Socialtjänstens kontakter med vuxna med missbruksproblem, Stockholms Stad 2014, publicerad i Dagens Nyheter 2015-03-12

Förslag till beslut (FP)

Jan Bressler (FP) yrkade bifall till eget förslag till beslut enligt följande.

- Stadsdelsförvaltningens förslag till beslut avslås.
- Att stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med ett underlag för budget 2016 med inriktning 2017 och 2018 i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Folkpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige och i Älvsjö SDN budget 2015
- Att därutöver anföra följande:

Inledning

Folkpartiets Stockholm är den plats i Sverige, Europa och världen där varje individ oavsett bakgrund är mest fri att forma sin egen framtid och att bidra till samhällets framåtskridande. I en växande stad, som ska fungera bra för människor i alla åldrar och med olika livsstilar, krävs att vi skapar förutsättningar för människor att själva utforma sina liv från förskolan till äldreboendet och allt däremellan. Både staden och samhället ska vara öppet, transparent och tolerant för människors olika livssituationer och olika livsval.

Förskola

Förskolan är det första steget i det livslånga lärandet och är för många barn det första steget mot att bli en alltmer självständig individ som kan utveckla sina egna förmågor och intressen. Tiden i förskolan ska vara en tid av omsorg, lek och av lustfyllt lärande och utgångspunkten ska vara varje barns förmåga, lust och vilja att lära. Stockholms stad ska erbjuda förskolor med hög kvalitet, kvalificerad pedagogik och stor valfrihet.

Under de två gångna mandatperioderna har förskolan varit en av stadens allra mest uppskattade verksamheter, med några av landets minsta barngrupper, genomgående en hög kvalitet och en stor mångfald i pedagogiska inriktningar. Vi ska värna detta och utveckla valfriheten så att det blir enklare för föräldrar att välja förskola och att kunna vara trygga med att förskolan håller en hög kvalitet.

Folkpartiet står upp för valfrihet för föräldrar och barn och för en förskola i världsklass.

Den nya majoritetens budget innebär ytterst magra påslag till förskolorna, som riskerar att leda till kvalitetsförsämringar och större barngrupper. Den lönesatsning som gjordes i förra mandatperioden fullföljs inte av den nya majoriteten utan nedskärningar och större barngrupper kommer att bli konsekvensen.

Förskolan ska vara fri från gifter och kemikalier som kan påverka barn negativt. Därför ska stadsdelen prioritera att implementera kemikalieplanen och med hjälp av Kemikaliecentrum ta fram en särskild åtgärdsplan för att uppnå en giftfri förskola.

Barn, kultur och fritid

Alla barn ska kunna delta i fritids- och idrottsaktiviteter på lika villkor. Hade Folkpartiets budget gällt så hade stadsdelarna fått resurser för att utvidga fritidspengen för barnfamiljer med ekonomiskt bistånd till en bredare åldersgrupp. Vi tror att pengarna hade gjort mycket mer nytta för detta ändamål än att anställa byråkrater i form av kultursekreterare.

Äldreomsorg

För Folkpartiet är det en självklarhet att äldre fortsätter att vara individer hela livet. Det är viktigt att stadsdelsnämnden ständigt prioriterar äldres valfrihet och självbestämmande. Äldre ska ha större möjligheter att delta i aktiviteter och få komma ut. Stadsdelsnämnden ska se till att det finns verksamheter för äldre som håller öppet även på sommaren och under storhelgerna, då många är som ensamast. Stadsdelsnämnden ska ge stöd till föreningar att erbjuda verksamheter på sommaren.

Alla har rätt till ett bra boende. Vi vill låta alla äldre över 85 år som så vill få plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende. Servicehusen är en viktig del att bevara och utveckla för att ge ett alternativ för de som behöver.

Att Älvsjö ska starta upp en hemtjänst i egen regi kommer att innebära en börda för budgeten och i förlängningen minskade resurser till våra äldre. Marknaden är mättad med hemtjänstföretag och därför finns det inget behov efter hemtjänst i kommunal regi. Oavsett driftform så finns det bra eller dåliga utförare. Det finns ingen kvalitet som heter kommunal.

Undernäring hos äldre är en dold folksjukdom. Självklart ska man

som äldre kunna välja mellan olika rätter om man får mat via hemtjänsten eller på boendet.

Arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd

Som ett resultat av Alliansens målmedvetna arbete är antalet personer med ekonomiskt bistånd i staden rekordlågt. Det är viktigt att stadsdelsnämnden i samverkan med arbetsmarknadsnämnden fortsätter att arbeta för att slussa personer från bidrag till arbete.

Hade Folkpartiets budget gällt så hade stadsdelarna fått resurser för att låta personer med ekonomiskt bistånd behålla 35 procent av intjänad arbetsinkomst utan att det hade påverkat rätten till bistånd.

Unga vuxna ska kunna påbörja ett självständigt liv, inte behöva försörja sina föräldrar. Vi vill att unga under 21 år som bor hemma hos sina föräldrar ska kunna tjäna ett obegränsat belopp utan att det påverkar den övriga familjens rätt till försörjningsstöd.

Stadsdelsnämnden ska fortsätta satsningen på feriejobb och fördjupa dialogen med det privata näringslivet. Hade Folkpartiets budget gällt så hade stadsdelsnämnden fått resurser för att även börja erbjuda feriejobb på helgerna.

Stadsdelsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare för framtidens arbetskraft. Nämnden ska börja anställa studenter enligt den modell för studentmedarbetare som finns i ett flertal länder, där studenter arbetar några timmar i veckan vid sidan om sina studier, med uppgifter som ligger i linje med studierna.

Stadsdelsnämnden ska börja anställa ungdomar enligt det avtal om yrkesintroduktionsanställningar som nåtts mellan arbetsmarknadens parter.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

För Folkpartiet är det en självklarhet att personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att leva som andra.

Bedömningen av stöd och service till personer med funktionsnedsättning måste bli mer likvärdig och rättssäker. Handläggarna måste få möjlighet till ökad specialisering inom en viss typ av funktionshinder.

Hade Folkpartiets budget gällt så hade deltagare i daglig verksamhet fått höjd habiliteringsersättning, friskvårdsbidrag och möjlighet till friskvård på arbetstid. Vi hade höjt beloppsgränsen för ledsagares

omkostnader och tydliggjort riktlinjerna för att bland annat säkerställa föräldrars rätt till ledsagning till barnens aktiviteter.

Individ- och familjeomsorg

Situationen för många socialsekreterare är pressad, och personalomsättningen är för hög. Att bara skjuta till mer pengar räcker inte. För att behålla socialsekreterarna krävs att stadsdelsnämnden arbetar aktivt och ambitiöst med ledarskap, handledning och karriärmöjligheter. Precis som i andra yrken där man arbetar med människor i utsatta situationer är möjlighet till handledning och professionellt stöd viktigt.

Hemlösheten måste bekämpas genom tidiga insatser. Vi föreslår att stadsdelsnämnden inrättar en funktion som hyresrådgivare, för att tidigt hjälpa familjer som riskerar vräkning. Socialtjänsten bör fördjupa dialogen med privata och kommunala hyresvärdar för att kunna ingripa tidigt.

Utsatta barn måste få ökat stöd. Samarbetet mellan skola och socialtjänst måste fördjupas, och socialtjänsten måste öka kunskapen om ungas utsatthet på nätet. Stadsdelsnämnden bör inrätta en särskild funktion som fältassistent på nätet.

Trygghet

Det är viktigt att stadsdelsnämnden arbetar övergripande kring trygghetsfrågorna i nära samarbete med föreningar, polis, brandförsvaret, fastighetsägare och föräldrar. Prioriterade områden inkluderar arbetet mot olaglig mopedkörning, snabb bortforsling av utbrända bilar och bättre möjligheter för medborgarna att anmäla klotter, trasig belysning och andra brister i stadsmiljön.

Våld i nära relationer måste uppmärksammas. Hemtjänstpersonal bör utbildas i att våga se och våga anmäla våld i nära relationer som drabbar äldre. Stadsdelsnämnden ska föra en dialog med hyresvärdar och uppmuntra dem att ansluta sig till projekt till mot våld i hemmet, till exempel projektet Huskurage.

Stadsplanering

För att underlätta medborgarinflytandet och minska antalet överklagade detaljplaner måste den nödvändiga dialogen med medborgarna komma igång tidigare och bli effektivare. Folkpartiet vill verka för att få en bättre samrådsprocess och arbeta för att öka förutsägbarheten och öppenheten i processen. Det gäller både vid förtätning och vid planering av nya stadsutvecklingsområden.

Att utveckla Stockholms ytterstad kräver att man redan på ett tidigt

stadium i planeringen tar in invånarnas åsikter och i ett nära samarbete med stadsdelsnämnden planerar den tillkommande bebyggelsen. Det är också viktigt att tidigt slå fast att dessa områdets gröna värden ska hanteras varsamt när ny bebyggelse planeras.

Vi vill verka för att värna Älvsjös villaområden i högre grad än idag. Varje komplettering med ny bebyggelse och förtätning i trädgårdsstaden måste nogt bedömas utifrån en rad olika faktorer, inte minst hur de arkitektoniska värdena i omgivande bebyggelse påverkas och hur det nya huset påverkar områdets karaktär. Älvsjö Station, dess utformning samt dess brister är en återkommande fråga bland medborgarna i Älvsjö. Avsaknaden av en nedåtgående rulltrappa samt att man inte skall gå i rampen utan endast till för cyklister har skapat en stor irritation. Vi vill verka för att få en stationslösning som kommer tillrätta med dessa problem.

Idrott

En forcerad satsning på nya hallar är något Folkpartiet vill prioritera. 11-mannaplanen och dubbelhallen vid Kämpetorp skola måste byggas snarast. För oss är det viktigt att satsa på detta eftersatta område. Även en idrottshall vid Sjöängen är något vi i folkpartiet vill satsa på.

I övrigt hänvisar vi till Folkpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige.

Förslag till beslut (C)

Evy Kjellberg (C) yrkade bifall till eget förslag till beslut enligt följande.

1. Stadsdelsförvaltningens förslag till beslut avslås.
2. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med ett underlag för budget 2016 med inriktning 2017 och 2018 i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige och i Älvsjö SDN budget 2015
3. Därutöver anförs följande.

Centerpartiet står för en närodlad politik där beslut ska fattas så nära människor som möjligt. Stockholm/Älvsjö ska vara en stad där företagsamhet frodas, människor upplever frihet, trygghet och alla är välkomna.

Politikens uppgift är att garantera kvalitet och se till att skattepengarna används på bästa sätt. Staden ska erbjuda stockholmarna en välfärd med stor valfrihet och mångfald bland utförarna. Under alliansens tid gick staden med överskott årligen. Trots överskott och

vänstermajoritetens skattechock 2015 ser förslaget till underlag för budget med inriktning 2017 och 2018 inte ljust ut för stadsdelen. Älvsjö SDN borde fått en större del av den höjda skatten, som drabbat medborgarna.

I den sammanfattande ekonomiska analysen varnar förvaltningen för att det blir svårt att få en ekonomi i balans under planperioden då nämndens budget, enligt plan, kommer att vara oförändrad under planperioden.

Effektiviseringar och/eller volymminskningar måste till med cirka 14mkr per år för att klara ökade löner och priser.

Nedan citat från förslaget

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning: *"en ekonomi i balans förutsätter tilldelning av resurser motsvarande kommande volymökningar"*

Förskola, löneökning: *"svårt för resultatenheterna att uppnå budget i balans"*

Förskola, ersättningslokaler: *"förskoleverksamheten totalt sett får svårigheter att uppnå en ekonomi i balans kommande år"*

Individ- och familjeomsorg samt barn, kultur och fritid: *"Om antalet ärenden och därmed antalet insatser fortsätter öka, kommer det bli mycket svårt att uppnå en ekonomi i balans för verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg"*

Äldreomsorg, hemtjänst: *"Nytt ersättningssystem för hemtjänst har inneburit ökade kostnader"*

Äldreomsorg, hemtjänst i egen regi och larmmottagning: enligt budget 2015 ska Älvsjö SDN starta hemtjänst i egen regi och inrymmas inom beslutad budgetram, *"vilket kan påverka möjligheterna att uppnå en budget i balans under planperioden"*

Ovanstående sammanfattande analys visar att det kommer att bli oerhört svårt och omöjligt att få en budget i balans under planperioden om inte stora volymminskningar och effektiviseringar görs. Dessa har inte preciserats. Den rödgrönrosa majoriteten bör överväga och dra tillbaka sitt beslut om att starta upp hemtjänst i egen regi och larmmottagning för att få ned kostnaderna och bidra till en budget i balans.

Centerpartiet säger nej till att kommunal hemtjänst och larmmottagning i egen regi startas i Älvsjö SDN, budget 2015 samt nu underlag för budget 2016 med inriktning 2017 och 2018. Centerpartiet säger ett bestämt nej till detta. Älvsjö SDN har en bra hemtjänst med många duktiga privata utförare och nöjda brukare. Förvaltning och nämnd har påbörjat och fortsätter arbetet för

ytterligare ökad kvalitet. Någon efterfrågan av kommunal hemtjänst har inte redovisats. Det framgår inte heller hur stora kostnaderna blir att starta upp denna verksamhet från grunden. Dessa pengar bör kunna användas bättre till glädje för de äldre och övriga innevånare i Älvsjö SDN-område.

För att stadsdelsnämnden driver hemtjänst och larmmottagning i egen regi är ingen garanti för en bra/bättre kvalitet i sig uppnås. Därför motsätter vi oss att den nya vänstermajoriteten kommunaliserar verksamhet enbart för att de inte gillar privata aktörer. Centerpartiet förespråkar äldreomsorg i olika former och med mycket hög kvalitet samt stor valfrihet för den enskilde. Kvalitet och rätten att välja är det väsentliga – inte driftsformen.

För övrigt hänvisar jag till Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige och min reservation, Älvsjö SDN budget 2015.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden ställde förslagen mot varandra och förklarade att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag. Johan Nilsson m.fl. (M), Jan Bressler (FP) och Evy Kjellberg (C) reserverade sig mot beslutet.

Ersättaryttrande (KD)

Ersättaren Camilla Sarfors (KD) anmälde ett ersättaryttrande enligt följande.

Om jag hade haft rösträtt skulle jag ha yrkat enligt följande:

1. Att avslå Älvsjö stadsdelsnämnds förslag till beslut
2. Stadsdelsnämnden ges i uppdrag att återkomma till nämnden med underlag i överensstämmelse med vad som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra följande:

Stadsdelsnämnderna har en viktig roll i staden genom att vara en lokal länk samt ansvara för dialog mellan medborgare och stadens organisation och förtroendevalda. Nämnderna ansvarar för många av de frågor som påverkar människors vardag och välfärd.

Kristdemokraterna värnar valfriheten inom barnomsorg, skola och äldreomsorg. Vi vill minska barngruppernas storlek i förskolan och erbjuda alla som är över 85 år och som så önskar rätt till äldreboende.

Förskoleverksamhet

Barnomsorgen finns till för barnen och inte tvärtom. Föräldrar ska kunna välja den barnomsorg som är bäst för deras barn. Det kan

handla om både förskola och pedagogisk omsorg i hemmet i form av dagbarnvårdare, flerfamiljssystem eller egen omsorg. Föräldrarna ska ha tillgång till god information om olika utförare och olika former av barnomsorg för att kunna göra ett aktivt val. Fristående och kommunala verksamheter ska behandlas lika. Stockholms stad ska erbjuda vårdnadsbidrag till de föräldrar som väljer att på egen hand sköta omsorgen om sina barn.

Förskolans organisation ska säkerställa att alla barn blir sedda och känner sig trygga. Små barngrupper är viktigt för att barn ska kunna knyta an och känna trygghet och arbetsro. Inte minst är det viktigt för de yngsta barnen. Antalet barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) bör därför inte vara fler än 12 barn per grupp och grupperna för de äldre barnen (4-5 år) bör inte bestå av fler än 15 barn. Vi noterar att majoriteten eftersträvar mindre barngrupper men saknar en finansieringslösning. Vi vill att majoriteten snarast tar fram en sådan finansieringslösning.

Lärandet förutsätter trygghet och omsorg. Den delen måste prioriteras när alltmer fokus läggs på språk och matematik. Kristdemokraterna vill lyfta omsorgsperspektivet mer än vad som görs idag.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Den öppna förskolan är en uppskattad och efterfrågad verksamhet. Den erbjuder viktig stimulans och gemenskap till barn och stöd och utbyte till föräldrar och dagbarnvårdare. Öppna förskolan kan med fördel bedrivas i samarbete med frivilligorganisationer.

Fler familjecentraler bör inrättas där mödravårdscentral, barnavårdscentral och socialtjänsten kan samverka för att tidigt upptäcka barn som riskerar att fara illa och stötta familjer på olika sätt.

Äldreomsorg

Rätten att bestämma över sin egen vardag upphävs inte vid någon viss ålder. Vi har alla olika behov och önskemål. Vi välkomnar privata, ideella och kooperativa alternativ. Mångfalden av aktörer inom välfärden ökar kvaliteten och förbättrar verksamheterna.

Valfriheten har skapat alternativ som är tillgängliga för alla, inte bara för personer med höga inkomster. Varje människa har unika önskemål och förutsättningar. Utan konkurrens får vi ingen verklig valfrihet och valmöjligheterna blir betydligt färre. Vi ser med stor oro på att valfriheten inom välfärden succesivt minskar.

Kristdemokraterna vill införa en äldreboendegaranti. Alla som är 85+

ska ha rätt till äldreboende, utan biståndsbedömning. Vi avsatte 50 miljoner kronor för detta ändamål i budgeten för Stockholms stad 2015. Vi vill att majoritetens underlag för budget 2016 ska innehålla finansiering för att kunna genomföra denna äldreboendegaranti.

Hemtjänsten är avgörande för att många äldre ska ha möjlighet att fortsätta bo kvar hemma.

Kristdemokraterna vill utöka valfriheten för val av servicetjänster inom hemtjänsten. Det ska inte enbart vara enkelt att välja utförare av hemtjänst utan också vilken typ av tjänster man behöver hjälp med. Vi vill förenkla biståndsbedömningen och erbjuda alla över 80 år sex timmar att fritt förfoga över vad gäller olika servicetjänster.

Kristdemokraterna vill öka välbefinnandet inom äldreomsorgen genom god mat, utevistelser och kulturupplevelser. Vi vill vidare att Äldre direkt även framöver ska vara öppet på helger.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stadens arbete ska präglas av tydligt brukarfokus. Alla personer med funktionsnedsättning ska erbjudas en god omsorg, stöd och service. Insatserna ska utformas med respekt för den enskildes önskemål och syfta till att skapa förutsättningar för självständighet och delaktighet i samhället. Den enskildes rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid ska följas.

Staden bör utreda förutsättningarna för personer över 65 år att fortsätta delta i daglig verksamhet, i första hand för personer med psykisk ohälsa. Deltagarna i daglig verksamhet ska ges möjlighet till kontakter med den ordinarie arbetsmarknaden. Stadsdelsnämnderna ska samarbeta med arbetsmarknadsnämnden i syfte att visa vägar till arbete.

Personer med funktionsnedsättning ska ges ett värdigt bemötande i sina kontakter med personal hos stadens nämnder, bolag och samarbetspartners. Här är Stockholms stads bemötandeguide, som har tagits fram av socialnämnden i samråd med funktionshinderrörelsen, ett viktigt redskap.

Kristdemokraterna har tidigare drivit igenom att inriktningen vid större bostadsexploateringsprojekt ska vara att projekten innehåller en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende med prioriterad inriktning boenden för personer med funktionsnedsättning. Majoriteten har beslutat att denna princip ska gälla för projekt med fler än hundra lägenheter. Kristdemokraterna välkomnar detta förslag.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Föräldrastödinsatser ger goda effekter. Forskning visar att den största förebyggande effekten, för att barn inte ska få problem senare i livet, nås om insatser som föräldrastödsprogram riktas till alla familjer/vårdnadshavare. Det är samtidigt viktigt med riktade insatser till enskilda familjer och gruppstödinsatser till utsatta barn respektive föräldrar som brister i sitt föräldraskap.

Fältassistenter är en nödvändig resurs i stadens preventiva arbete med ungdomar. Deras mycket viktiga arbete med ungdomar i staden ska stödjas och i vissa stadsdelar utökas. Kristdemokraterna stöder den nya majoritetens satsning på fler fältassistenter. Vi vill också att Alliansens satsning på att fältassistenter ska ha en tydlig närvaro i tunnelbanan fortsätter.

Stadsdelsnämnderna ska stödja ideella krafter som verkar för trygghet, till exempel nattvandrare.

Stadsmiljöverksamhet

Stockholm ska vara klotterfritt och det ska vara rent och städat på allmänna platser såsom gator, torg och parker. På Kristdemokraternas initiativ finns nu appen Tyck Till som gör det lätt att felanmäla bland annat nedskräpning och klotter. Stadsdelsnämnderna ska samverka sinsemellan och med trafiknämnden för att hela staden ska vara snygg och välskött. Stadens städgaranti ska gälla, vilket innebär att städning och tömning av offentliga papperskorgar ska ske inom 24 timmar efter anmälan.

Kristdemokraterna beklagar att majoriteten valde att minska Stockholms stads budget för att hålla staden ren och vi önskar att anslagen framöver återställs till tidigare nivå.

Arbetsmarknadsåtgärder

Staden ska erbjuda ungdomar feriearbeten under både sommar- och vinterferier. Det är viktigt att staden eftersträvar att ungdomar med funktionsnedsättning erbjuds feriearbete. Staden ska samverka med det privata näringslivet för att företag ska ta emot fler feriearbetande ungdomar.

§ 11

Kvalitetsgarantier för 2015

Dnr 1.2.1.452-2015

Beslut

- Stadsdelsnämnden fastställer enheternas förslag till kvalitetsgarantier för 2015.

Ärendet

Enheterna inom verksamhetsområdena barn, ungdom och vuxna samt äldre och funktionsnedsatta har tagit fram kvalitetsgarantier med åtaganden för 2015. Garantierna har tagits fram med utgångspunkt från stadens budget, nämndens mål för verksamhetsområdena, brukarundersökningar samt enheternas tidigare uppföljningar och resultat.

Kvalitetsarbetet inom nämndens verksamheter utförs i enlighet med stadens kvalitetsstrategi och är väl förankrat inom verksamheterna. Förvaltningsledningens bedömning är att enheternas åtaganden med tillhörande arbetssätt stämmer väl överens med fullmäktiges prioriterade inriktningar och mål för verksamhetsområdena samt med nämndens mål.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-03-03.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

---

§ 12

Tillsyn av försäljning av folköl och tobak, redovisning 2014 samt tillsynsplan 2015

Dnr 1.3.1.81-2015

Beslut

- Stadsdelsnämnden godkänner redovisning av genomförd tillsyn 2014 och tillsynsplan för 2015.

Ärendet

Stadsdelsnämnden är ansvarig för tillsynen av folkölsförsäljning och försäljning av tobaksvaror inom sitt geografiska ansvarsområde. I detta ärende redovisas resultatet av den tillsyn som stadsdelsförvaltningen utfört under 2014 samt tillsynsplan som upprättats för 2015.

Inom stadsdelsnämndens geografiska ansvarsområde finns totalt 15 försäljningsställen, 11 av dem säljer både folköl och tobaksvaror, 4 säljer enbart tobaksvaror. Den folkölsförsäljning som sker på restauranger, som även har vin- och spriträttigheter, omfattas inte av nämndens tillsynsansvar.

Det har genomförts tillsynsbesök på samtliga försäljningsställen under 2014. Samtliga butiker uppfyller de krav som ställs för försäljning och inga anmärkningar har gjorts. Förvaltningen har dessutom gjort ett tillsynsbesök vid Stockholms oktoberfest i Stockholmsmässan. Tillsynsbesök kommer att göras hos samtliga försäljningsställen under våren 2015.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-03-02.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

---

§ 13

Hantering av allmänna handlingar vid Älvsjö stadsdelsförvaltning, svar på inspektionsrapport SSA 9.3-9639/14

Dnr 2.8.46-2015

Beslut

- Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på stadsarkivets inspektionsrapport.

Ärendet

Stockholms stadsarkiv inspekterade den 2 oktober 2014 hanteringen av allmänna handlingar vid Älvsjö stadsdelsförvaltning. Inspektionen avsåg hanteringen av såväl pappersbaserade som digitala allmänna handlingar.

Inspektionsrapport har upprättats 2014-10-24. I denna konstateras att hanteringen av allmänna handlingar är god och att förvaltningen arbetar kontinuerligt med arkivfrågor och har goda rutiner för sitt arbete. Det finns dock en del förbättringsområden.

Stadsarkivet har lämnat några förelägganden och rekommendationer som i tjänsteutlåtandet redovisas med åtgärder.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-02-24.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

---

§ 14

Delegation avseende hantering av avgifter för barn i förskoleverksamhet

Dnr 1.1.87-2015

Beslut

- Stadsdelsnämnden beslutar om delegation av avgiftshantering till serviceförvaltningen emligt detta tjänsteutlåtande.

Ärendet

Bakgrund till denna överföring av delegation är kommunfullmäktiges beslut i budget för år 2014, att överföra ansvaret för hantering av förskole- och fritidshemsavgifter till serviceförvaltningen. Syftet är att få en mer enhetlig och effektiv hantering som även ska vara enkel för kunden. Överföringen sker i etapper och ska vara helt genomförd 2015. Avgiftshantering för stadsdelens förskolor överförs till serviceförvaltningen fr.o.m. 1 april 2015.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-01-16.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

---

§ 15

Trafikförändringar i SL trafiken 2015/2016

KS 289/2015

Dnr 1.5.1.065-2015

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden skickar även remissvaret till landstingets trafikförvaltning.
3. Till remissinsansen överlämnas som bilaga även synpunkter från rådet för funktionshinderfrågor i ärendet.
4. Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Trafikförvaltningen har påbörjat arbetet med de trafikförändringar som kommer att träda i kraft i december 2015. Förslag från trafik-entreprenörer, resenärer, kommuner, m.fl. har ställts samman, avseende linjesträckningar, turtäthet och trafikeringstid. Remissen omfattar inte mer långsiktig planering av till exempel spårutbyggnader.

Förvaltningen önskar se omfattande satsningar på kollektivtrafiken, inte minst när det gäller tvärförbindelser i söderort, och högre turtäthet på bussarna, framför allt kvällstid för att öka tryggheten. I Solberga ökar befolkningen kraftigt vilket motiverar både en ökad turtäthet på linje 142 och en förlängning av linjen till Liljeholmen. Därutöver redovisas synpunkter på den nya bussterminalen och resecentrum i Älvsjö, samt önskemål om en närtrafiklinje.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-03-05.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag. Nämnden ajournerade sig och ställde sig därefter bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande (S) (MP) med ersättaryttrande (Fi)

Majvi Andersson m.fl. (S) och Viktor Morawski m.fl. (MP) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande. Ersättaren Anna Göthner (Fi) anslöt sig till uttalandet som ett ersättaryttrande.

Stockholm är en växande stad i stark utveckling. Det finns många positiva effekter men har också lett till att den infrastruktur som finns idag är hårt ansträngd. Vi beklagar att inte företrädare för Stockholms läns landsting tog vara på den möjlighet som gavs under hösten 2014 att uppta förhandlingar med Stockholms stad och regeringen om en omfördelning av trängselavgifter och statliga anslag så att ytterligare medel kunde frigöras till kollektivtrafiken i Stockholms län. Den bild som Moderaterna i Stockholms läns landsting gav blev istället att Stockholms län har tillräckliga resurser för att tillgodose de behov på utökad kollektivtrafik som finns.

Remissen visar att Stockholms läns landsting inte förmår erbjuda en tillräckligt attraktiv kollektivtrafik för att klara den stora befolkningstillväxten, möta efterfrågan på hållbart resande och regionens mål om en ökning av andelen kollektivtrafikresor. Trafikförvaltningen har enligt remissen i uppdrag att för 2015 se över ytterligare kostnader i syfte att säkerställa en ekonomi i balans. Detta kommer enligt Trafikförvaltningen att innebära ytterligare reduceringar i trafikutbudet. Vi är starkt kritiska till hur lättvindigt alliansen ser på folkomröstningen från 2006 om att intäkterna från trängselskatten även ska tillfalla kollektivtrafiken i Stockholms län. Resultatet av detta är en sämre kollektivtrafik än vad regionen så väl behöver.

Vår gemensamma uppfattning är att Stockholm behöver en utbyggd kollektivtrafik för att bli en attraktiv storstad att leva i. Oavsett var man bor ska det vara enkelt och smidigt att ta sig fram kollektivt och då inte minst när det gäller tvärförbindelser i söderort. På sikt önskar vi att Spårväg syd byggs men i väntan på detta projekt behövs satsningar på mer bussförbindelser. Till exempel behövs ökad turtäthet i Solberga som får många nya bostäder de kommande åren och förbindelsen mellan Älvsjö och Liljeholmen behöver bli bättre jämfört med idag. Förslaget i remissen att minska på turtätheten på buss 144 mellan Gullmarsplan och Fruängen vore ytterst olyckligt eftersom det är en busslinje som är av stor betydelse för de boende i Älvsjö.

Särskilt uttalande från hela nämnden med ersättaryttranden (Fi) (KD)

Vår gemensamma uppfattning är att Stockholm behöver en utbyggd kollektivtrafik för att bli en attraktiv storstad att leva i. Oavsett var man bor ska det vara enkelt och smidigt att ta sig fram kollektivt och då inte minst när det gäller tvärförbindelser i söderort. På sikt önskar vi att Spårväg syd byggs, men i väntan på detta projekt behövs

satsningar på mer bussförbindelser. Till exempel behövs ökad turtäthet med buss 142 i Solberga, eftersom området får många nya bostäder de kommande åren och förbindelsen mellan Älvsjö och Liljeholmen behöver bli bättre jämfört med idag. Förslaget i remissen att minska på turtätheten på buss 144 mellan Gullmarsplan och Fruängen vore ytterst olyckligt eftersom det är en busslinje som är av stor betydelse för de boende i Älvsjö, då många endast har denna busslinje att tillgå. Tvärtemot minskad turtäthet anser vi att tureerna istället bör öka, genom att alla bussar går hela vägen från Gullmarsplan till Fruängen. Linje 144 har dessutom redan fått neddragningar i turlistan de senaste åren vilket vi tycker är olyckligt.

BILAGA till remissvaret från rådet för funktionshinderfrågor
2015-03-19.

Rådet instämmer i förvaltningens förslag till beslut men vill särskilt framhålla vikten av att bibehålla turtätheten på busslinje 144.

---

§ 16

Boendeplanering för äldre i regionen Västra Söderort- 2015

Dnr 1.2.1.51-2015

Beslut

- Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens redovisning av boendeplanering för äldre i regionen Västra Söderort till handlingarna.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningarna Älvsjö, Skärholmen och Hägersten-Liljeholmen har reviderat den gemensamma äldreboendeplanen för Västra Söderort, enligt uppdrag från äldreförvaltningen.

Antalet äldre över 80 år prognostiseras att successivt öka i regionen från 2016. Prognosen ser däremot olika ut i stadsdelarna, i Älvsjö och Skärholmen väntas antalet öka redan mellan 2014 och 2015, medan antalet i Hägersten-Liljeholmen minskar. Totalt sett är ökningen större än förra årets prognos. För de äldre över 90 år väntas en ökning av antalet först 2029. Behovet av vård- och omsorgsboende ligger på en stabil nivå på 860 platser under de närmaste åren för att sedan börja öka från 2020.

I Västra Söderort finns ett brett utbud av boendeformer som kan passa äldres olika behov, såsom seniorboende, trygghetsboende, servicehus och vård- och omsorgsboende samt profilboenden.

Förvaltningarnas samlade bedömning är att utbudet av servicehus samt vård- och omsorgsboende kan tillgodose behovet under de närmaste åren. Det finns fortsatt risk för en viss överkapacitet. Olika former av boenden för äldre samt en utvecklad hemtjänst med specialteam, hemsjukvård och tillgång till dagverksamhet kan komma att innebära ett minskat behov av vård- och omsorgsboende, inom de närmaste åren. På längre sikt kan behovet komma att öka igen. Utifrån ett ökat framtida behov har Micasa sökt markanvisning 2025 för äldreboende vid Liljeholmskajen.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-02-11.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande (M)

Johan Nilsson m.fl. (M) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

Det har skett – och kommer sannolikt att fortsätta ske – stora förändringar i äldre personers val och behov av boende. Därför bör en handlingsplan utformas för att säkra det framtida beståndet av anpassade bostäder för äldre.

Alla är överens om att äldre ska ges möjlighet att bo kvar i sitt ordinarie boende så länge det är möjligt och önskvärt. Modern teknik ökar även möjligheten att bo kvar längre i ordinarie boende. Med en utvecklad hemtjänst i flexibla former, möjligheter till tjänsteköp, servicetjänster, mötesplatser och en utvecklad hemsjukvård kan behoven av vård- och omsorgsboende skjutas upp och kanske helt undvikas.

Tillgången på profilerade äldreboenden, som stämmer med individens värderingar och livshållning innebär att vi kan ompröva möjligheten att flytta i större omfattning än i dag.

Att lyfta fram exempel på olika boendeformer både för de individer som planerar för sitt framtida senior/äldreboende och för de som redan är i behov av en ny boendeform när den egna förmågan att förflytta sig tryter är viktiga områden att fokusera på. Här krävs en ökad dialog så att man på individplanet blir medveten om att det finns mycket goda alternativa boendeformer i olika skeden i livet.

Detta förutsätter att kommunen utvecklar och erbjuder en mångfald av olika boendeformer, såsom gemensamhets- kollektiv-, omsorgs-, trygghets- och profilboende, ålderdoms- och servicehus, ett utvecklat seniorboende med viss service med flera alternativ.

Att bunta ihop äldre i konstellationer där endast åldern är gemensam tror vi inte är ett bra och i längden hållbart alternativ för framtiden. Att blanda olika åldrar är ytterligare en kvalitetsförbättring som bör utvecklas. Som ett exempel finns det goda erfarenheter i bland annat Haninge kommun som integrerat äldre och studenter i en gemensam byggnad. Som framgår av ovanstående bör Stockholms stad se över möjligheterna att öka antalet insprängda och anpassade äldrebostäder i ordinära byggplaner, både vad gäller bostadsrätter och hyresrätter.

Detta förutsätter att nuvarande regelverk i vissa delar ses över för att inte innebära extra byggnadskostnader.

Särskilt uttalande (FP) (C) med ersättaryttrande (KD)

Jan Bressler m.fl. (FP) och Evy Kjellberg (C) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedanstående. Ersättaren Camilla Sarfors (KD) anslöt

sig till uttalandet som ett ersättaryttrande.

Vi vill bevara och utveckla servicehusen som ett äldreboende för framtiden. I rapporten "Äldreomsorgens debutanter" som Äldrecentrum i Stockholms län tagit fram kan man läsa att äldre som får flytta till servicehus lever längre och kommer till vård- och omsorgsboende senare än äldre som bor kvar hemma. Senior- och trygghetsboenden är bra för vissa men innehåller inte den servicenivå som många äldre behöver.

Enligt siffror från äldreförvaltningen 2013 fick 40 procent av de som ansökte om plats på servicehus avslag. De tomma platserna på vissa servicehus beror inte på att efterfrågan saknas, utan på hur biståndsbedömningen sker. På Folkpartiets initiativ beslutade Alliansen i budget för 2014 att ålder och ensamhet skulle ges större vikt vid biståndsbeslut om servicehus, men det är ännu oklart hur detta beslut har påverkat biståndsbedömningen.

Samtidigt visar den rapport om servicehus som äldreförvaltningen presenterade i december 2014 att många som bor på servicehus kanske egentligen borde bo på vård- och omsorgsboende eller korttidsboende. Vi har alltså en utveckling i flera led där de äldre inte får service och omsorg som motsvarar deras behov.

Vår lösning är att alla äldre över 85 år som så önskar beviljas plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende. Detta är ett ambitiöst åtagande, men något vi anser är möjligt att finansiera. Vi anser också att det ska bli möjligt att välja servicehus i andra stadsdelar. Möjligheten att bo på servicehus ska inte vara beroende av i vilken stadsdel man råkar bo.

Vi anser att servicehusen under överskådlig framtid kommer att spela en viktig roll som en boendeform anpassad för äldre som inte vill eller kan bo kvar hemma men inte är i behov av heldygnsomsorg. Det är viktigt att befintliga servicehus bevaras och utvecklas för att möta dagens och framtidens krav, istället för att avvecklas.

---

§ 17

Anmälan av inspektionsrapport 2014 för Älvsjöskogens förskolor

Dnr 4.3.101-2014

Beslut

- Stadsdelsnämnden lägger anmälan av inspektionsrapporten för Älvsjöskogens förskolor till handlingarna.

Ärendet

Förskoleinspektörerna på utbildningsförvaltningens enhet för förskolesamordning genomför inspektioner varje år på utvalda förskoleenheter inom varje stadsdelsförvaltning. I början av 2014 genomfördes inspektionen för de kommunala förskolorna i Älvsjö på Älvsjöskogens fyra förskolor; I Ur och Skur Mullegården, Matrisen, Solkatten och Lillskogen.

Syftet med inspektionen är att bidra till att säkra att alla förskolor når upp till minst godtagbar nivå inom de områden som omfattas av inspektionen. Inspektionen har bland annat sin utgångspunkt i stadens kvalitetsindikator för förskolans verksamhet.

Inspektörernas sammantagna bedömning är att Älvsjöskogens förskolor uppfyller kvalitetsindikatorn men bör utveckla verksamheten inom området *barns språkliga och kommunikativa utveckling*. Personalen bör också värdera och analysera verksamheten utifrån läroplanens målområden för att barnen ska ges möjlighet att lära och utveckla alla de förmågor som uttrycks i läroplanen.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-01-16.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande (M) (FP) (C) med ersättaryttrande (KD)

Johan Nilsson m.fl. (M), Jan Bressler (FP) och Evy Kjellberg (C) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande. Camilla Sarfors (FP) instämde med sitt ersättaryttrande i det särskilda uttalandet.

Vi har tagit del av förskoleinspektörernas rapport och är glada över att den sammantagna bedömningen är att Älvsjöskogens förskolor uppfyller kvalitetsindikatorn. Eftersom inspektörerna tycker att området *"barns språkliga och kommunikativa utveckling"* bör

utvecklas utgår vi ifrån att berörda förskolor kommer att få i uppdrag att omgående genomföra förbättringar i enlighet med inspektörernas konstateranden.

Vi anser att Älvsjös förskolor ska erbjuda en verksamhet som är rolig, stimulerande, trygg och utmanande samt full av möjligheter. Tiden i förskolan ska vara en tid av omsorg och lek och av lustfyllt lärande och utgångspunkten ska vara varje barns förmåga, lust och vilja att lära. Arbetet med matematik och språkutveckling är prioriterade områden. Därför måste varje förskola, och därmed även på avdelningsnivå, ge de allra bästa förutsättningarna för detta.

Förskolans fysiska miljö ska väcka nyfikenhet, inspirera och utmana barn till utforskande och upptäckande. Miljön både i förskolan och i dess närområde ska ge möjlighet till en aktiv utevistelse med fysisk rörelse.

Vi hoppas därför att förskoleinspektörernas konstateranden och förslag tas på största allvar och att verksamheterna vid de berörda förskolorna ses över omgående. En enkel sak som att förbättra tillgängligheten på böcker borde kunna genomföras omedelbart.

Stockholms stads förskoleprogram ”Framtidens förskola” ska vara vägledande i hela utformningen av förskolornas verksamhet. Älvsjö ska ha förskolor i världsklass!

---

§ 18

Ekonomisk månadsrapport per februari

Ekonomichefen Ingela Kristiansson redogjorde muntligt för det ekonomiska utfallet per februari månad.

---

§ 19

Inkomna handlingar, klagomål och synpunkter

Dnr 1.6.88-2014

Beslut

- Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att vidta de åtgärder som kan föranledas av de inkomna skrivelserna och protokollsutdragen.

Ärendet

Anmäldes förteckning över inkomna ärenden, klagomål och synpunkter under perioden 2015-01-28 till 2015-03-08.

---

§ 20

Protokoll från pensionärsrådet

Beslut

- Stadsdelsnämnden lägger protokollet till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från pensionärsrådet 2015-03-19 anmäldes.

---

§ 21

Protokoll från rådet för funktionshindersfrågor

Beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att till ärende 15, remissen om Trafikförändringar i SL-trafiken, bifoga rådets synpunkter i ärendet.
2. Stadsdelsnämnden lägger protokollet till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från funktionshindersrådet 2015-03-19 anmäldes.

---

§ 22

Protokoll från förvaltningsgruppen

Beslut

- Stadsdelsnämnden lägger protokollet till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från förvaltningsgruppen 2015-03-19 anmäldes.

---

§ 23

Minnesanteckningar från tvärpolitiska arbetsgruppen för trafik-, miljö- och planfrågor

Beslut

- Stadsdelsnämnden lägger minnesanteckningarna till handlingarna.

Ärendet

Minnesanteckningar från tvärpolitiska arbetsgruppens sammanträde 2015-03-04 anmäldes.

---

§ 24

Övrigt verksamheten

Stadsdelsdirektören informerade.

Avstämning budget kommunstyrelsen

Tf. stadsdelsdirektören och ekonomichefen informerade om extra medel som kommunstyrelsen beviljat stadsdelsnämnden och omfattar bl.a. medel för feriearbeten, missbruksarbete, demokrati- och utvecklingsmedel samt naturreservat.

Miljöprogram

Staden har inlett ett arbete med att ta fram ett miljöprogram för 2016-2019.

Detaljplaneprojekt

Tf. stadsdelsdirektören informerade om aktuella detaljplaneprojekt som Kämpetorp, Solberga bollplan och Lingonbacken.

Exempelmässa

Stadens årliga exempelmässa anordnas i Globens annex den 5 maj. Älvsjö deltar med tre exempel, nämndens ledamöter och ersättare är välkomna att besöka mässan. Program kommer längre fram.

---

§ 25

Frågor från nämndens ledamöter och ersättare

Inga frågor anmäldes.

---

§ 26

Protokoll från sociala delegationen

Beslut

- Stadsdelsnämnden lägger protokollen till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från sociala delegationen 2015-02-12 och 2015-03-12
anmälades.
